

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Venkovská krajina očima dětí

„Venkovská krajina očima dětí“ byl projekt, který proběhl ve školním roce 2010 - 2011 ve čtyřech školách Mikroregionu Konstantinolázeňsko. Projektu se účastnily základní školy v Bezručicích, Konstantinových Lázních, Svojsíně a Záchlumí. Jeho cílem bylo vytvoření metodiky pro tzv. průřezové téma Enviromentální výchova, která by plně odpovídala způsobu vzdělávání na venkovských školách a malotřídkách.

Smyslem průřezových témat (vedle Enviromentální výchovy existují např. ještě Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova nebo Výchova demokratického občana) je zdůraznění mezipředmětového propojení vyučovaných témat. Do školních osnov byla průřezová témata zařazena v rámci kurikulárních reforem, které v českém školství od roku 2005 probíhají. Průřezové téma Enviromentální výchova má vést jedince: „...k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí.“ (viz. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, dostupné na : <http://www.vuppraha.cz/ramcove-vzdelavaci-programy/zakladni-vzdelavani>).

Projekt Venkovská krajina očima dětí usiloval o to, aby se děti v rámci školních i mimoškolních aktivit mohly blíže seznámit s krajinou, ve které žijí. Krajina a její podoby jsou výsledkem tisíciletého soužití člověka a přírody na našem území. Přerušení tohoto soužití, k němuž došlo v Sudetech vysídlením původního německého obyvatelstva, se obtisklo také do podoby současné zdejší krajiny. Noví obyvatelé, kteří zde nemají své kořeny, mají často oslabenou svou vazbu ke krajině a životnímu prostředí vůbec. Pro udržitelný rozvoj těchto území je tedy důležité tuto vazbu posilovat a společně se seznamovat s historií i současností krajiny svého regionu.

Projekt byl složen z několika vzájemně propojených aktivit, které probíhaly během vyučování i mimo ně. V rámci školního vyučování se uskutečnilo týdenní projektové vyučování, během něhož děti navrhovaly a zpracovávaly náměty na zlepšení či ochranu životního prostředí ve svém bydlišti. Zpracované náměty děti upravily do projektového záměru a předložily je zástupcům obce či mikroregionu. Tak, aby se mohli všichni společně podílet na vyhodnocení přínosu a potřebnosti tohoto záměru, případně na možnostech jeho realizace. Děti tak společně naplánovali dvě dětské naučné stezky (v Konstantinových Lázních a Záchlumí), připravili publikaci o památných stromech v regionu (Bezručice) a zpracovali návrh na obnovu školní zahrady (Svojsín). Starostům obcí Mikroregionu Konstantinolázeňsko se návrhy líbily a společně s realizátory projektu hledají finanční prostředky na realizaci těchto dětských námětů. Součástí projektového vyučování bylo také naplánování a uskutečnění výletu po zajímavostech obce i blízkého okolí. Děti ve škole vymyslely trasu výletu, pozvaly rodiče a prarodiče a výlet po té společně uskutečnili. Každé z dětí plnilo během výletu svou určenou roli, jako např. roli reportéra, fotografa, nebo roli toho, kdo hlídá, zda se postupuje správně podle plánu cesty. Druhý den kdy děti ve škole hodnotily celý výlet, každý představil ostatním, jak plnil úkoly, které vyplývaly z jeho role.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vedle činností, které se odehrály přímo ve výuce, se součástí projektu staly také dvě tzv. doprovodné aktivity. První z nich, byla fotografická soutěž na téma „můj vztah ke krajině, kde žiji“. Snímky dětí z jednotlivých škol hodnotila odborná komise. Slavnostní vyhlášení vítězů z jednotlivých škol proběhlo na vernisážích soutěžních fotografií, které se konaly jako součást vánočních besídek v každé ze zapojených škol. Slavnostní vyhlášení absolutního vítěze se odehrálo v březnu 2011 během vernisáže výstupů projektu a jeho slavnostního ukončení na zámku ve Svojsíně.

Další doprovodnou aktivitou dětí bylo sbírání rozhovorů s jejich rodiči na téma „můj vztah ke krajině, ve které žiji“. Děti měly možnost poznat krajinu skrze vztah někoho, kdo je jim blízký a dobře ho znají. Rodiče se zase mohli zastavit a popřemýšlet nad něčím, na co běžně nemají čas. Rozhovory byly zaznamenány pomocí diktafonu, kamery, fotoaparátu i obrazu. Výstupy z této aktivity byly k vidění v době od 25.března do 31.srpna 2011 na zámku ve Svojsíně.

Projekt Venkovská krajina očima dětí měl v Mikroregionu Konstantinolázeňsko velmi pozitivní ohlas. Učitelé z jednotlivých škol se ztotožnili s cíli projektu a sami hledali další možné aktivity, které by dětem i jejich rodičům přiblížily krajinu obce a regionu, ve kterém žijí, učí se a pracují.

Všechny aktivity, které byly v předchozím textu popsány jsou zpracovány jako metodika průřezového tématu Environmentální výchova pro venkovské školy, kterou realizátoři umístili na CD nosič. Pokud máte o tento CD nosič s metodikou zájem, pište na e-mailovou adresu tomas.svoboda@cpkp.cz, nebo volejte na telefonní číslo 777 793 725.

Více informací o projektu Venkovská krajina očima dětí včetně fotodokumentace naleznete na internetových stránkách www.cpkp.cz/vkod a www.cestykrajinou.cz.

